

REPUBLIKA HRVATSKA
ZUPANIJSKI SUD U OSIJEKU

REPUBLICA CROATIA
ZUPANIJSKI SUD U OSIJEKU

OKRUG I. OSIJEK

Pričetak	16-02-1995				
Organizacioni broj	BT-188/93				

-Dodatak-
J

P R E S U D A
U IME REPUBLIKE HRVATSKE !

Zupanijski sud u Osijeku, u vijeću sastavljenom od sudaca tog suda i to Penjić Bogdana, kao predsjednika vijeća i Lulić Terezije, te sudaca poravnika Ratović Ivana, Ogar Pero i Kasana Josipa, kao članova vijeda, sa zapisničarom Divić Mirjanom, u krivičnom predmetu protiv opt. Budimčića Josipe i dr., zbog krivičnog djela iz čl.122.st.1. CKZ RH, povodom optužnice Okružnog državnog odvjetništva u Osijeku br. KT-188/93 od 10. prosinca 1993. godine, nakon održane i zaključene glavne, javne rasprave, u prisutnosti zamjenika Okružnog državnog odvjetnika Kuharić Zvonka, optuženikovih branitelja Firi Josipa, Fingler Darka i Kunček Berisa, svi iz Osijeka, a u odsutnosti opt. Budimčić Josipa, Stošavljević Branka i Stošavljević Steva, dana 27. siječnja 1995. godine,

p r e s u d i o je

OPTUŽENI: BUDIMČIĆ JOSIP [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
našao se u bijegu,

OPTUŽENI: STOŠAVLJEVIĆ BRANKO [REDACTED]

[REDACTED]
našao se u bijegu,

OPTUŽENI: STOŠAVLJEVIĆ STEVO [REDACTED]

[REDACTED]
našao se u bijegu,

k r i v i s u

štoto su?

dana 11. i 12. listopada 1991. godine u Bijelom Brdu, Bogojevu i za sada točno neutvrđenim mjestima Istočne Slavonije, prilikom oružanog agresije na Republiku Hrvatsku u okupaciji dijela teritorija Republike Hrvatske od strane tzv. JNA i drugih paravojnih neprijateljskih postrojbi, nakon što su pripadnici 3. voda 3. satnije 1. bojne 3. gardijske brigade u sastavu Štetača Vjekoslav (zapovjednik voda), Stjepan Čenar, Miroslav Hegel, Ivica Dinjar, Ivan Radić, Stjepan Janušić, Marijan Đed, Franjo Čalušić, Zdenko Bašurić, Željko Mertarić, Darko Popić i Zdenko Stepić, obustavili vatreno djeleovanje, položili oružje i predali se bolje naoružanom i brojnijim navedenim oružanim postrojbama, opt. Budimčić Josip, opt. Stojsavljević Branko i opt. Stojsavljević Stevo u smislu prethodnog dogovora i zajednički s drugim za sada točno neutvrđenim neprijateljskim vojnicima, znajući da su navedene osobe ratni zarobljenici, protivno članku 3. stav 1. točka 1-a Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zaroobljenicima od 12. kolovoza 1949. godine, vez avši im ruke udarali ih rukama, nogama, oružjem i električnim palicama po glavi i ostalim dijelovima tijela, gasili im cigarete po tijelu, pucali vatrenim oružjem pored njihovih glava, mučili ih žedju i prijetili smrću, a zatim ih je opt. Stojsavljević Branko razdvojio na dvije grupe s tim da je Franjo Čalušić, Zdenko Bašurić, Željko Mertarić, Darko Popić i Zdenko Stepić poslao u Temeš, gdje im se gubi svaki trag, dok je po naredjenju opt. Budimčić osipa ubijen Stjepan Janušić, a po naredjenju opt. Stojsavljević Branka u bijen je Franjo Čalušić,

pa su time počinili krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratni zločin protiv ratnih zaroobljenika iz čl. 122. st. 1. OKZ RH,

pa se po istom zakonskom propisu

osudjuju

**BUDIMČIĆ JOSIP NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 14
(ČETRNAEST) GODINA,**

**STOJSAVLJEVIĆ BRANKO NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD
12 (DVANAEST) GODINA,**

**STOJSAVLJEVIĆ STEVO NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD
10 (DESET) GODINA.**

Po čl.90.st.4. ZKP-a optuženici se oslobadjavaju obaveze plaćanja troškova krivičnog postupka.

Po čl.100.st.2. Z KP-a ošteteđenici se se imovinsko-pravnim zahtjevom upućuju u parnicu.

Obrazloženje

Okružni državni odvjetnik u Osijeku optužio je svojom u uvodu citiranom optužnicom, činjenično izmijenjenoj na današnjoj raspravi, Budimčić Josipa, Stojsavljević Branka i Stojsavljević Stevu zbog krivičnog djela opisanog u izreći.

S obzirom da ni jedan od trojice optužnika, još od početka krivičnog postupka nije bio dostupan sudu, to je rješenjem vanraspravnog vijeća ovog suda odlučeno da im se sudi u odsutnosti (čl.290.st.3. ZKP-a).

U okviru dokaznog postupka na glavnoj raspravi sud je prealužao svjedoke -ošteteđenike Čenan Stjepana, Radić Ivana, Hegol Miroslava i Dinjar Ivica, te izvršio uvid u pismenu dokumentaciju u spisu.

Svjedok Čenan Stjepan prije domovinskog rata radio je kao ugostiteljski radnik u Osijeku, a na samom početku rata je kao dragovoljac stupio u Hrvatsku vojsku. Od ranije dobro poznaće Budimčić J osipa, koji je kao gost dolazio u gestiona u kojoj je on radio. Zna da je ovaj bio pripadnik bivšeg SUP-a, da je vozio milicijski motorkotač, da je nosio oružje i kada nije bio u službi i da se ponašao kao "žerif". Poznaje i Stojsavljević Branka, koji je također prije rata kao konobar radio u "Pivnici" u pothodniku. Stojsavljević Stevu ne poznaje. Odmah nakon stupanja u HV bio je na različitim bojišnicama u Istočnoj Slavoniji, a dana 10.10.1991. godine našao se na terenu kod Klise u blizini Osijeka. U njegovoj jedinici osim njega bili su zapovjednik Štetka Vjekoslav, te vojnici Hegol Miroslav, Dinjar Ivica, Radić Ivan, Janušić Stjepan, Ded Marijan, Čalušić Franjo, Bašurić Zdenko, Hertarić Željko, Popić Darko i Stepić Zdenko. Nalazili su se na punktu broj 93 koji se nalazio u voćnjaku kod Klise. Tamo su bili 2 dana i dvije noći da bi dana 12.10.1991. godine oko 11,00 sati njegova jedinica bila zarobljena od brojnijeg neprijatelja. Bacili su oružje odnosno odložili ga pa su 20-ak neprijatelja postavili ih uz jedan zid, ruke su morali držati na zatiljku i dok su tako stajali zapovjednik Štetka Vjekoslav ležao je u blizini njih na zemlji jer je bio ranjen. Jedan oficir JNA naložio je jednom njegovom vojniku da Štetku "dokrajči" pa je ovaj jednim hicem

iz poluautomatske puške pogodio Štetku u čelo iz neposredne blizine, Štetka se stresao i prestao micati. To je promatrao sa oko 2 metra od zida gdje se nalazio. Ovdje su se zadržali oko sat vremena, a zatim su svi zajedno pješice morali otici do neprijateljskog punkta u daljenog oko 2 km. Tamo su bili ukopani u zemlju tenkovi, transporteri, topovi i bacaci. Najprije su ih sve postrojili počeli ih vrijedjati i psovati, prijetiti da će ih ubiti, a zatim onako razjasreni počeli su ih udarati tako što su podigli njihove gornje dijelove garderobe u visini prstiju i električnim pendrecima udarali po golim trbusima. Udarac električnim pendrekom dovodi do oštećenja i gubljenja svijesti - Dok. Dok je bio tučem pendrekom zapazio je Stoislavljević Branka koji je bio najžeći, a posebno se tako ponašao prema njemu i Čalušiću kojeg je takodjer Stoislavljević prepoznao. Obojica su nekoliko puta padali u nesvijest od udaraca, zatim su polijevani hladnom vodom i ponovno tučeni, što se više puta ponavljalo. Naredjeno im je da udju u jednu iskopanu rupu, vezali su im ruke na ledja i kada su se našli u rupi jedan od neprijateljskih vojnika počeo je iz skorpiona pucati iznad njihovih glava, dok su se oni u rupi nalazili sagnuti u klečećem položaju. Tamo je i čuo kako je Stoislavljević nakon što je prepoznao Čalušića naredio jednom prisutnom vojniku da Čalušića odvede u Tenje. Ovdje su se nalazili do oke 14,00 ili 05,00 sati i tada su Popić, Stepić, Mertarić, Čalušić i Bašurić utevareni u jedan kamion i odvezeni u pravcu Tenja. Od tada se gubi svaki trag o ovima i kta se sa njima dogodilo danas se ne zna. Kad izdvajanja ove grupe sudjelovao je Stoislavljević Branko. On i ostali iz njegove jedinice tj. Janušić, Ded, Negol, Dinjar i Radić prebačeni su jednim drugim vozilom u jednu staru kuću u Bijelom Brdu. Tamo su ih nastavili tući, a posebno su ih prilikom ispitivanja tukli pendredima dok su im ruke bile vezane zicom. Tamo su im ledja bila gela i dok su sjedili na panju udaran su za vrijeme ispitivanja. Njega je ispitivao Budimčić Josip koji je tom prilikom bio veoma oštار, postavljao je "vrlo glupa" pitanja koja nisu imala nikakve veze sa dogadjajima i kada je Budimčić samo klimnuo glavom to je bio znak dvojici vojnika koji su se tamo nalazili da ga počnu još težeće tući. Budimčić ga je sam udario pesnicom u glavu tako da mu je slemio nosna kost, raz bio nos, pa je krvatio iz nosa i usta. Takovo ispitivanje ponavljalo se svakih pete sata, dok je u drugoj prostoriji vršeno ispitivanje drugih iz njegove jedinice. Čuo je da je prilikom ispitivanja Janušića oficir JNA pitao Budimčića "Što ćemo s Janušićem", jer je ovaj bio ranjen, na što je Budimčić avu ruku podigao i prstom pokazao na svoj vrat. Što je on protumadio da Janušića treba ubiti. Ova tortura i mučenje u Bijelom Brdu trajalo je do uvečer, a kada je pao sreči prevezli su ih jednim vozilom u Bogojevo. Još na izlazu iz Bijelog Brda, kada su ležali na podu vozila kojim su prevozeni, kod stare Drave izvukli su Janušića, Janušić je pitao "zašto", zatim je čuo hitao, dalje

je nastala tišina, a zatim je čuo vojnika koji pita "da li da ga ostavim ovdje ili bacimo u Dravu", na što je oficir iz pratnje odgovorio "ostavi ga tu". Po doletku u Bogojevo našli su se na Kudeljari gdje su proveli cijelu noc i autradan po podne odvezeni u logor u Begejce kraj Vršca. Dok su se nalazili u Begejcu u više navrata dolazili su Budimčić Josip i Stojsavljević Branko i nastavili ih sve tuđi na način kao što je to već opisao.

Potpuno identično izlazu ovog svjedoka iskazali su Radić Ivan, Hegel Miroslav i Dinjar Ivica, posebno na ekolnost ubojstva Janušić Stjepana prilikom prijevoza od Bijelog Brda do Bogojeva, razdvajanja na dvije grupe na neprijateljskom punktu, gdje su svi dovedeni nekon zarebljavanja na zadnjem položaju, različitog maltretiranja na neprijateljskom punktu, ispitivanja uz razne torture u Bijelom Brdu i dr. Hegel Miroslav i Dinjar Ivica prepoznali su na tom punktu i Stojsavljević Stevu. Hegel ovoga poznaje od ranije i zna da je ovaj iz Vučkova, ranije su se pri susretu i podravljali, a i Dinjar ga također zna i u vidjenju. Stojsavljević Stevo prema istaku ovih svjedoka tukao ih je sve zajedno s ostatim neprijateljskim vojnicima i to rukama, nogama, palicem i drugim predmetima.

Ocjenujući izlaze preslušanih svjedoka sud nalazi da su optuženici postupili u svemu na način opisan u dispozitivu. Izlazi ovih svjedoka ujedno i čtečenika uvjerljivi su i okolnosti, dopunjaju se samo u pogledu pojedinih detalja, tako da im sud u potpunosti poklanja vjeru.

Na temelju ovako provedenih dokaza te ocjene istih, sud nalazi da se u radnjama optuženika stiže obilježja krivičnog djela iz čl.122. KK RH.

Za postojanje krivičnog djela rataog zločina protiv ratnih zarebljenika potrebno je da učinilac kršodi pravila međunarodnog prava naredi ili samo počini da se ratni zarebljenici ubijaju, muče ili da se prema njima nečovječno postupa te da im se napome velike patnje ili ozljeđe tjelesnog integriteta.

Kako se u predmetnom slučaju radi nesumnjivo o ratnim zarebljenicima te o radnjama optuženika podvedenim u određbi čl.122. KK RH te je sud trojicom optuženika oglasio kriviu za ovo djelo i osudio ih po zakonu.

Prilikom izricanja krivično-pravne sankcije sud je kod optuženika kao olakšavajuće uzec u obzir da do sada nisu bili osudjivani, dok im od otežavajućeg nije našao ništa, pa im je izrekao kazne srazmjerne težini učinjenog djela i stupaju društvene opasnosti nalazeći da će izrečenim sankcijama biti ostvarena svrha kažnjavanja.

- 6 -

ostale odlike temelje se na odredbe iz čl. 90. st. 4. i
100. st. 2. ZKP-a.

U Osijeku, 27. siječnja 1995.

ZAPISNIČAR

Divić Mirjana, v.v.

PREDsjEDNIK VIJEĆA

Bogdan Penjić, v.v.

UPUTA O PRAVU NA ŽALBU:

Protiv ove presude ovlaštene osobe mogu podnijeti žalbu u roku od 15 dana. Branitelju optužnika kojemu je suđeno u odstupnosti taj rok za podnošenje žalbe počinje teći protokom svakog dana za koje vrijeme je presuda bila izvješćana na oglašnoj ploči suda.

Žalba se podnosi u tri oistovjetna primjerka ovome sudu kao sudu prvog stupnja, a o njoj odlučuje u drugom stupnju Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu.

D R A :

- ① Okružno državno odvjetništvo u Osijeku na KI-188/93.
2. Opt. Budimčić Josip - oglašna ploča
3. Opt. Steislavljević Branko - oglašna ploča
4. Opt. Steislavljević Stipe - oglašna ploča
5. Bran. Josip Firi - odvjetnik iz Osijeka
6. Bran. Darko Fingler - odvjetnik iz Osijeka
7. Bran. Boris Kunček - odvjetnik iz Osijeka

za tediost otpravka - *članak 1. članak 1. članak 1.*

